

Е-ЛІКАРНЯНИЙ ЩО ПОТРІБНО ЗНАТИ БУХГАЛТЕРУ ПІДПРИЄМСТВА

Олена Коровська,
редактор

НОРМАТИВНІ ДОКУМЕНТИ

31 вересня 2021 р. Україна остаточно переходить до автоматичного формування електронних листків непрацездатності (далі – е-лікарняні). Процедура впровадження е-лікарняних врегульована нижченаведеними нормативними актами, які є чинними на сьогодні.

- **Порядок організації ведення Електронного реєстру листків непрацездатності та надання інформації з нього, затверджений постановою КМУ від 17.04.2019 р. № 328;**
- **Наказ МОЗ України від 01.06.2021 р. № 1066 «Деякі питання формування медичних висновків про тимчасову непрацездатність та проведення їхньої перевірки», яким затверджено:**
  - Порядок формування медичних висновків про тимчасову непрацездатність в Реєстрі медичних висновків в електронній системі охорони здоров'я;
  - Порядок здійснення Фондом соціального страхування України перевірок обґрунтованості видачі та продовження листків непрацездатності (далі – **Порядок перевірок**);
  - Інструкцію по роботі з медичними висновками про тимчасову непрацездатність в Реєстрі медичних висновків в електронній системі охорони здоров'я та листками непрацездатності на період дії перехідної моделі.
- **Порядок видачі (формування) листків непрацездатності в Електронному реєстрі листків непрацездатності, затверджений наказом МОЗ України від 17.06.2021 р. № 1234 (далі – **Порядок № 1234**).**

На підставі наведених нормативних актів розглянемо процедуру онлайн-оформлення – оплати лікарняних з позиції роботодавця.

ДЕ І ЯК РОБОТОДАВЕЦЬ МОЖЕ ПОБАЧИТИ Е-ЛІКАРНЯНИЙ

3а результатом огляду пацієнта лікар створює електронний медичний висновок в електронному Реєстрі медичних висновків електронної системи охорони здоров'я та завіряє його кваліфікованим електронним підписом (далі – КЕП).

На підставі медичного висновку у разі ідентифікації пацієнта як застрахованої особи в реєстрі застрахованих осіб формується е-лікарняний в електронному Реєстрі листків непрацездатності (далі – Реєстр). Реєстр веде Пенсійний фонд України (далі – ПФУ).

Інформацію про відкриття е-лікарняного у день його створення:

- пацієнт (працівник) отримує у вигляді смс-повідомлення від ПФУ;
- роботодавець знаходить в Електронному кабінеті страхувальника на вебпорталі електронних послуг ПФУ.

Щоб стати користувачем особистого е-кабінету, роботодавцю потрібно увійти на вебпортал ПФУ за допомогою електронного цифрового підпису (більше інформації за посиланням <https://portal.pfu.gov.ua> у головному меню «Як зареєструватися»). У розділі «Страховальникам» слід обрати вкладку «дані з Електронного реєстру листків непрацездатності» і побачити е-лікарняні усіх своїх працівників.

Увага! Аби роботодавець зміг побачити лікарняний в електронному кабінеті, у такому е-лікарняному має бути зазначено правильну назву підприємства та його ЄДРПОУ. Тож повідомте цю інформацію своїм працівникам. Крім того, доцільно, аби на першому етапі запровадження е-лікарняного працівники повідомляли роботодавця про відкриття е-лікарняного у будь-який зручний спосіб: по телефону, смс-повідомленням, електронною поштою тощо.

Проінформований роботодавець оперативно відстежить дату видачі е-лікарняного та своєчасно нарахує

працівнику допомогу по тимчасовій непрацездатності.

Яку інформацію для роботодавця містить е-лікарняний

Обов'язковими реквізитами е-лікарняного (п. 3 розд. I Порядку № 1234) є:

- ✓ єдиний реєстраційний номер листка непрацездатності (серія відсутня);
- ✓ спеціальний КЕП чи електронна печатка;
- ✓ дані про тимчасово непрацездатну особу (ПІБ, індивідуальний податковий номер або серія і номер паспорта);
- ✓ дані про випадок тимчасової непрацездатності (дати відкриття та закриття, причина непрацездатності).

Датами відкриття та закриття е-лікарняного є дати початку та кінця періоду дії медичного висновку, за яким сформовано такий лікарняний. Е-лікарняний вважається виданим з наступного дня після дати його закриття (п. 3 розд. II Порядку № 1234). Відтоді він є підставою для нарахування допомоги по тимчасовій непрацездатності як від роботодавця, так і від Фонду соціального страхування (далі – ФСС).

Увага! Якщо причиною непрацездатності є «Вагітність та пологи», е-лікарняний вважається виданим від дня відкриття такого листка непрацездатності.

За наявності кількох медичних висновків на один випадок тимчасової непрацездатності е-лікарняні формуються у порядку черговості створення медичних висновків. У такому разі кожен наступний е-лікарняний формується як продовження першого, з додаванням наступного порядкового номера після знаку «—» до унікального номера першого е-лікарняного. Така серія е-лікарняних складає один страховий випадок, тобто нарахування допомоги здійснюється після видачі останнього з них.

За роз'ясненнями МОЗ, роботодавець не дізнається про діагноз працівника з е-лікарняного. Адже до ПФУ для роботодавця потрапить лише інформація, необхідна для нарахування виплат:

- ✓ причина непрацездатності (у п. 6 розд. II Порядку № 1234 для е-лікарняних зазначені нові причини непрацездатності та відповідність їх встановленим категоріям медичних висновків);
- ✓ період тимчасової непрацездатності (період тимчасової непрацездатності е-лікарняного може бути скорочено лікарем з причин, наведених у п. 4 розд. II Порядку № 1234);
- ✓ лікар, який виписав е-лікарняний.

Обіг е-лікарняного та порядок оформлення заяви-розрахунку (за роз'ясненням на сайті ФСС)

Порядок призначення матеріального забезпечення за е-лікарняним залишився таким, як для паперового листка тимчасової непрацездатності.

Після видачі (наступний день після дати його закриття) е-лікарняний друкується або залишається в електронному вигляді (за рішенням роботодавця).

Кадрова служба визначає страховий стаж працівника та кількість календарних днів непрацездатності, що підлягають оплаті за рахунок роботодавця та ФСС. Така інформація за бажанням роботодавця формується в електронному або паперовому вигляді і передається до комісії (уповноваженого) з соціального страхування на підприємстві.

Рішення про призначення або відмову у призначенні матеріального забезпечення комісія передає до бухгалтерії підприємства для нарахування допомоги.

Матеріальне забезпечення за е-лікарняним призначається не пізніше, ніж за 10 календарних днів з дня закінчення періоду його дії.

Нагадаємо, що форма заяви-розрахунку для отримання забезпечення від ФСС наведена у додатку 1 до Порядку фінансування страхувальників для надання матеріального забезпечення застрахованим особам у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності та окремих виплат потерпілим на виробництві за рахунок коштів Фонду соціального страхування України, затвердженого постановою правління ФСС від 19.07.2018 р. № 12. Тож із запровадженням е-лікарняних вона не змінилася та, як і раніше, містить додатки 1.1 «Матеріальне забезпечення»; 1.3 «Нарахування допомоги по тимчасовій непрацездатності внаслідок нещасного випадку або профзахворювання»; 1.4 «Нарахування виплати у разі переведення потерпілого на легшу, нижчеоплачувану роботу».

Заява-розрахунок подається до ФСС протягом 5 робочих днів від призначення виплати комісією (уповноваженим) із соціального страхування.

Якщо роботодавець має декілька е-лікарняних різних видів, він має подати заяви-розрахунки окремо за кожним видом лікарняних.

Строк проведення перевірки е-лікарняних ФСС не може перевищувати 10 календарних днів. У разі виникнення обставин, що потребують додаткового вивчення, строк такої перевірки може бути продовжено до 30 календарних днів (п. 7 розд.ІІІ Порядку перевірок).

Зверніть увагу! При оформленні заяви-розрахунку слід правильно обрати причину непрацездатності з наведених у п. 6 розд. ІІ Порядку № 1234, а також перевірити її відповідність медичному висновку, зазначеному у е-лікарняному.

У цій публікації ми наводимо оновлений бланк форми додатка 1.1 заяви-розрахунку «І. Матеріальне забезпечення», а також таблицю Посібника для наочного відображення відповідності причин непрацездатності категорії медичних висновків та відповідним додаткам до заяви-розрахунку.

Форма додатка 1.1 заяви-розрахунку «І. Матеріальне забезпечення»

№з/л	Прізвище	Ім'я	По батькові	№ страхового свідоцтва (ідентифікаційний номер) або серія та номер паспорта	Основне місце роботи – 1; сумісництво -2; ФОП – 3; ЦПХ-4	Дані листка непрацездатності			Період непрацездатності	Кількість днів, що підлягають оплаті	Сума (в гривнях з копійками)	В тому числі за пільгою постраждалим на ЧАЕС за рахунок коштів Фонду		Номер посвідчення (ЧАЕС)	Дата направлення на МСЕК (за наявності)	Страховий стаж (в повних місяцях)					
						Серія	Номер	Первинний (1) продовження (2)				Причина непрацездатності *	З (Дата)			До (Дата)	Всього	У т. ч. за рахунок коштів Фонду	Всього	У т. ч. за рахунок коштів Фонду	Дні
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22
						X															
						X															

* причина непрацездатності відображається за даними листка непрацездатності із Електронного реєстру листків непрацездатності:

- «1 – Тимчасова непрацездатність внаслідок захворювання або травми, що не пов'язані з нещасним випадком на виробництві»
- «2 – Вагітність і пологи»
- «3 – Необхідність догляду за хворою дитиною»
- «4 – Необхідність догляду за хворим членом сім'ї»
- «5 – Необхідність догляду за дитиною віком до трьох років або дитиною з інвалідністю віком до 18 років у разі хвороби матері або іншої особи, яка доглядає за такою дитиною»
- «6 – Карантин, встановлений відповідно до законодавства»
- «7 – Протезування з поміщенням у стаціонар протезно-ортопедичного підприємства»
- «8 – Перебування у відділенні санаторно-курортного закладу»
- «9 – Тимчасове переведення застрахованої особи відповідно до медичного висновку на легшу, нижчеоплачувану роботу» (може бути із позначкою про зв'язок випадку тимчасової непрацездатності з професійною діяльністю пацієнта)
- «10 – Перебування в самоізоляції, обсервації під час дії карантину, встановленого Кабінетом Міністрів України із метою запобігання поширенню гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2»

Відповідальна особа _____ (посада) _____ (підпис) _____ (ПІБ)
 Контактний номер телефону _____

Посібник для наочного відображення інтеграції категорії медичних висновків про тимчасову непрацездатність в причину непрацездатності у е-лікарняному та їх рознесення по додатках заяви-розрахунку на фінансування страхувальників для виплати матеріального забезпечення застрахованим особам

Категорія медичного висновку	Причина непрацездатності	Додаток до заяви - розрахунку
Захворювання або травма загального характеру	1 – Тимчасова непрацездатність внаслідок захворювання або травми, що не пов'язані з нещасним випадком на виробництві	1.1.
Захворювання або травма загального характеру із позначкою про зв'язок випадку тимчасової непрацездатності з професійною діяльністю пацієнта	11 – Тимчасова непрацездатність внаслідок професійного захворювання	1.3.
	12 – Тимчасова непрацездатність внаслідок нещасного випадку на виробництві	1.3.
Вагітність і пологи	2 – Вагітність і пологи	1.1.
Догляд за хворою дитиною	3 – Необхідність догляду за хворою дитиною	1.1.
Догляд за хворим членом сім'ї	4 – Необхідність догляду за хворим членом сім'ї	1.1.
Догляд за дитиною у разі хвороби особи, яка доглядає за дитиною	5 – Необхідність догляду за дитиною віком до трьох років або дитиною з інвалідністю віком до 18 років у разі хвороби матері або іншої особи, яка доглядає за такою дитиною	1.1.
Карантин	6 – Карантин, встановлений відповідно до законодавства	1.1.
Ортопедичне протезування	7 – Протезування з поміщенням у стаціонар протезно-ортопедичного підприємства	1.1.
Лікування в санаторно-курортному закладі	8 – Перебування у відділенні санаторно-курортного закладу	1.1.
Переведення особи на легшу роботу	9 – Тимчасове переведення застрахованої особи відповідно до медичного висновку на легшу, нижчеоплачувану роботу	1.1.
Переведення особи на легшу роботу із позначкою про зв'язок випадку тимчасової непрацездатності з професійною діяльністю пацієнта	9 – Тимчасове переведення застрахованої особи відповідно до медичного висновку на легшу, нижчеоплачувану роботу із позначкою про зв'язок випадку тимчасової непрацездатності з професійною діяльністю пацієнта	1.4.
Обсервація, самоізоляція під час дії карантину, встановленого Кабінетом Міністрів України з метою запобігання поширенню гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2	10 – Перебування в самоізоляції, обсервації під час дії карантину, встановленого Кабінетом Міністрів України з метою запобігання поширенню гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2	1.1.